

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого
працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2021

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 31 березня 2021 року. Полтава, 2021. 573 с.

(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 56 від 21 січня 2021 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

Плаксієнко Валерій – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Гуцаленко Любов - д.е.н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування Національного університету біоресурсів і природокористування України

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри економічного аналізу та обліку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Крюкова Ірина - д.е.н, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету,

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Пасічник Юрій - д.е.н., професор, головний науковий співробітник відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

Костюченко Валентина - д.е.н, доцент, професор кафедри обліку та оподаткування Київського національного торговельно-економічного університету

Назаренко Олександр - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету

Тищенко Вікторія - д.е.н, доцент, завідувач кафедри митної справи Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

Холявко Наталія - д.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії

Ліпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Другої Світової Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Ночовна Ю. О., Орищенко М. М. <i>Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України</i> ЕВОЛЮЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.	186
Олексієнко Т. В. <i>Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України</i> ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ.....	189
Перекрестова А.Р. Науковий керівник – Малишкін О.І. <i>Державний університет інфраструктури та технологій</i> АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ КАПІТАЛУ У ДООЦІНКАХ ЗА МСФЗ.....	192
Перетяцько Т.В. Науковий керівник – Кулик В.А. <i>Полтавський державний аграрний університет</i> ОБЛІК СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА: ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ.....	194
Петренко Н.В. Научний керівник – Ливенский В. М. <i>Полесский государственный университет</i> ФОРМИРОВАНИЕ ОТЧЕТА О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ.....	197
Пилипенко К. А., Пономаренко Т., Кетова О. <i>Полтавська державна аграрна академія</i> ДОКУМЕНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ: НЕОБХІДНА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	199
Пилипенко М. В. Науковий керівник – Яловега Л. В. <i>Полтавська державна аграрна академія</i> БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН): ПІДГОТОВКА, СКЛАДАННЯ Й ПОДАННЯ.....	202
Поліщук О.М. <i>Уманський національний університет садівництва</i> ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ.....	203
Попко Є.Ю. <i>ННЦ «Інститут аграрної економіки»</i> НАВЧАННЯ ЗА МСФЗ: ПРОГРАМА СЕРТИФІКАЦІЇ CERTIFRS.....	206
Попова М.Ю. Науковий керівник – Яковенко С.Л. <i>Лозівська філія Харківського державного автомобільно-дорожнього коледжу</i> ВІДПОВІДНІСТЬ МІЖ НАЦІОНАЛЬНОЮ І МІЖНАРОДНОЮ СИСТЕМАМИ ОБЛІКУ.....	208
Прийдак Т.Б., Сіренко О. В., Ковня А. М. <i>Полтавська державна аграрна академія</i> ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ.....	210
Прийдак Т.Б., Сіренко О. В., Ковня А. М. <i>Полтавська державна аграрна академія</i> ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ «ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТУ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)».....	212

Пилипенко М. В., здобувач вищої освіти
СВО магістр ОПП 071 Облік і оподаткування
Науковий керівник – **Яловега Л. В.**, к.е.н, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН): ПІДГОТОВКА, СКЛАДАННЯ Й ПОДАННЯ

Організація процесу підготовки, формування й подання «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» суб'єкта господарювання складається з низки етапів.

Перший етап – підготовка до складання «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», що полягає в ознайомленні зі змінами та доповненнями до чинних нормативних актів, які стосуються змісту, структури, порядку складання та подання форм фінансової звітності.

Другий етапом – проведення обов'язкової інвентаризації господарських засобів перед закриттям звітного періоду. Метою річної інвентаризації є забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і перевірка фактичної наявності матеріальних активів на підприємстві. Положенням «Про інвентаризацію активів та зобов'язань» № 879 від 02.09.2016 р. визначено ключові завдання інвентаризації господарських засобів (майна) підприємства:

- виявлення фактичної наявності основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, цінних паперів та інших грошових документів, а також обсягів незавершеного виробництва в натурі;
- встановлення лишку або нестачі цінностей і коштів шляхом зіставлення фактичної наявності активів із даними бухгалтерського обліку;
- перевірка дотримання умов та порядку збереження матеріальних та грошових цінностей, а також правил утримання та експлуатації основних засобів;
- перевірка реальності вартості зарахованих на «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» необоротних та оборотних активів, фінансових вкладень, грошей у дорозі, дебіторської й кредиторської заборгованості.

Третій етап – проведення діагностики стану обліку оборотних та необоротних активів, що уможливить здійснити бюджетування показників стратегічного розвитку.

Четвертий етап – підготовка облікових даних для складання фінансової звітності й закриття облікових реєстрів передбачає:

- відображення в обліку результатів річної інвентаризації;
- відображення в обліку господарських операцій за останній місяць (квартал) звітного року, зокрема нарахування амортизації необоротних активів;
- відображення нарахування податків та зборів, що виникають унаслідок діяльності суб'єкта господарювання у звітному році.
- закриття рахунків обліку операційних витрат (92, 93, 94), шляхом віднесення їх дебетового залишку на фінансовий результат (рахунок 79);
- закриття рахунків обліку доходів (рахунки 7 класу) шляхом віднесення їх

кредитового залишку на фінансовий результат (рахунок 79);

– визначення річний фінансового результату – прибуток (збиток) шляхом віднесення відповідного залишку за рахунком 79 на відповідний субрахунок рахунка 44;

– виведення сальдо на одному із субрахунків рахунка 44 (441, 442).

П'ятий етап – заповнення форм фінансової звітності, у т. ч. й «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», що базується на підвалинах показників синтетичного і аналітичного обліку відповідно до норм чинного законодавства.

Шостий етап – перевірка взаємоузгодженості показників фінансової звітності у межах окремих форм, що здійснюється за допомогою Методики узгодженості показників звітності розробленої Міністерством фінансів України.

Сьомий етап – формування записки-пояснення до річної звітності, зміст якої законодавчо не регулюється, проте вона обов'язково містить: основні чинники впливу на виробничо-господарські та фінансові результати діяльності підприємства; розрахунок показників фінансового й майнового стану підприємства; відомості щодо результатів інвентаризації майна, коштів та розрахунків.

Восьмий етап – відображення змін в обліковій політиці та їх обґрунтування у разі їх наявності.

Дев'ятий етап – затвердження річної фінансової звітності керівництвом підприємства.

Десятий етап – подання фінансової звітності до відповідних державних органів: ДПСУ та Держстату України.

Із урахуванням вище викладеного методичного підходу щодо організаційних засад формування та подання «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», як процесу обґрунтування теоретичних положень у частині змістового навантаження її складових уможливило сформувати етапи підготовка, складання й подання фінансової звітності у системі способів прийняття рішень. Дотримання яких забезпечить системний підхід щодо удосконалення теоретико-організаційних засад підготовки «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» із метою підвищення значення фінансової звітності у забезпеченні прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Лаврик О. П. Баланс як форма звітності : особливості складання та подання. *Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. мол. вчен., аспіран. та студ. Част. 1. : Ірпінь 2018. С. 191 – 193.
2. Нашкерс Г. Складання фінансової звітності як завершальний етап бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік та аудит*. 2019. № 7. С. 14–19.
3. Положення «Про інвентаризацію активів та зобов'язань» № 879 від 02 верес. 2016 р. : <http://www.zakon.rada.kiev.ua>.(дата звернення 25.03.2021 р.).

Поліщук О.М., к.е.н, доцент,

ст. викладач кафедри обліку і оподаткування

Уманський національний університет садівництва, м. Умань

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ

В сучасних умовах нестабільної економічної ситуації досить важливого значення на підприємствах набувають фінансово-розрахункові операції, оскільки